

מבעד למסוה

(שעורים מהסתכלות)

שבוע של מנדט! ביום שני זה בלא נשמה אותו נתפרץ לתוך ביתי היהודי האדום בעל-ה"לוחות" — אתם מכירים-אותו היטב! — הניח לפני גליון וקרא בנצחון:

הרי כוצאתי לך פסוק מפורש למנדט: "אך טוב לישראל!" אך בנימטריא 21 תמוז למספרנו טוב בנימטריא 17 ולי למספרם. ושניהם מכוונים ממש כלפי החלטת חבר-הלאומים — לישראל! ובעל כרחך אתה אומר: כי היום מוכרח המנדט להחתם "היום תאמצנו!"

וכמוכן אין חכמה ואין תבונה כנגד מקרא שכתוב...

ואולם כנראה שבלפור וחבריו אינם יודעים עדיין היטב נימטריאות — והנה עבר "אך" עבר "טוב" ולא לישראל! ***

ובכן, ויהי בחצי הלילה ליל יום שלישי פתחתי מיד ומצאתי — נחש-נא את מי? — והנה הגיע לאזני קול דפיקות נוראות ורעמים על דלת ביתי: טראף! טראף!! קפצתי כנשדף מעל מטתי רצתי מבוהל אל הדלת.

עומד במחילה בתחתונים וקול מבשר ואומר: "מזל טוב, ר' עזמות! המנדט נחתם!..." לשמע דבורים כאלה נתקבצו סביבנו בין-דגעי יהודים ויהודיות, והוא יצא ברקוד ושר: עם ישראל חי! עם ישראל חי! ואגב הוא רומז לי כי "חי" בנימטריא 18 יולי...

ואני מהרתי אל ה"סולל" לראות בעיני א-תמברק הבשורה. נדחקת בין החלוצים שבאו במקלם ובאפונרתם אל עתון ה"הולוגנים", צרו על המערכת ודרשו להודיע להם רק מלה אחת, רק רמז קל לבשורת-טובה, והמנהל ספיר גזרתו בלא רמז — "לא לכלבל את המח"...

לשוא נסיתי בשובי לכאר ליהודים שלי כי ה"מנדט" טרם הגיע, והם באחת: עכ ישראל חי! ולך צעק: "חי וקים!" הוא אשר אמרתי: כשנפטר אדם לעולמו שואלים אותו בבית-דין של מעלה: נשאת ונתת באמונה? קבעת עתים לתורה? צפית לישועה?

א"א יודע אם נוכל להשיב בעולם האמת על השאלה הראשונה. על "תורה" — בודאי לא. ואולם על "צפית לישועה?" — בודאי ובודאי שנוכל לענות — ושבוע זה יוכיח! כי אלה שנים בעיני הקב"ה כיום אהר, ואצלנו שני הימים האחרונים בעינינו יותר משני אלפי גלותנו... ***

ומעשה אבות סמן לבנים. כשראו אבותינו במדבר כי בושש משה לכא מהר סיני פקעה סבלנותם ועשו להם

אחב"י והתמו בעצמם על המנדט לא בלונדון הלילה אלא כמאה-שערים ובזכרון-משה... בא יהודי לבית-המדרש וספר כי ראה בחלמו מגלה עפה וכתוב עליה באותיות גדולות כמודעות ה"סינמה" להכריז: "למען-דעת" כל עמי הארץ והבינו כלם כי זהו רמז למנדט, ולא שהו הרבה והיהודי נדב שני בקבוקי יי"ש והביאו כלי-זמר ויצאו במחולות, הילולא וחגיגה, ובשהיה בעל-החלומות קצת ב"גילופיו" הרים את כוסו ואמר: רבותי! לחיים! בנימטריא "מנדט" ותקע את הכוס בגרונו, וקפץ יהודי שני ואמר כי חסר עוד 2 למנין "מנדט" — "אם כן, ענה הראשון, אם חסר ב' יש לתקע כוס שניה כדי להשלים את המנדט... באותה שעה עבר אהר מ"אגדת-ישראל" ואמר: אל תקרא מנדט אלא "מיו"דת" ר"ל שברו להם הציוניסטן מלכם. אין להם לאפיקורוסים האלה עול מלכות-דרקיעא וע"כ יש להם עול מלכות-דארעא, ולפיכך נצמדו ל"בעל-פעור" (בלפור בלע"ז)...

ועד שלא הספיק לכלות את דבריו נתעלם כדי לקיים מה שנאמר: "ונשמרתם לעצמותיכם"...

ומעשה במורים וסופרים מבני "קרמא" ואולא" שהיו מסובין בזכרון-משה והיו מספרים כל אותו הלילה בעניני מנדט ובוני-בתים, והנה הופיע אהר מהם וספר כי זה עכשיו ראה את "המחותן" ויש לו "ממקום גבוה" ידיעה בלתי רשמית, כמוכן, כי המנדט "כנראה" נחתם. אלא ש"הרבי"

את האזנים... ולכבוד הידיעה המשמחת הזו הזמינו מיד לא הלילה יי"ש, כמנהג חסידים, אלא בירה ולא "בירה-של-אזנים" ושתו לחיים ועסקו במילי-דצינונות ואמרו מהני מילי מעליותא ושתו "לחיים" עד שבאן תלמידיהם לבית-הספר ואמרו: רבותינו, הגיע זמן קריאת חשעורים שלנו, וספרו להם כל אותו היום רק על המנדט שנחתם, "כנראה"...

הלכתי לי בערב לשכונת הבוכרים כדי לבקר את מקום ה"פצצה" עברתי בדרכי במגרש הרחב וראיתי — ישאר נא הדבר בינינו! — בחור כארזים וחכם בלילה כשלמה בשעתו, יושב עם יונתו בחגוי הסלע והחורים על שער המוזון של ה"בנפים" בתיאטרון "ציון", והיא הומה ועונה בנגון הספרדים הידוע: ישקני מנשיקות פיהו — אהר המנדט...

שתי חתונות נדחו בבית-ישראל ובימין טישה עד אהרי ה"כנראו"ש" (מנדט בלע"ז). ויודע אני אשה אחת שכרסה בין שניה שהחליטה ללדת רק אהרי המנדט כדי לקרא את בנה על שמו... גם המורים והפקידים שלא קבלו את משכרתם דוחים את תשלומיהם כמורשו, בבית-הלורדים ובחבר הלאומים, והשתדלו בכל כחם לסתם את פיות מקטרגינו ולמדו סניגוריא על רוטנברג ועל כל עם ישראל לקיים מה שנאמר: "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון", או כמו שאמר פעם ברדף צחוק הרב שמואל מוהליבר לאכרים בהיותו בא"י: ה' יתן לכם לחם

לא יוכלו עוד לעשות "עסקים" עמנו שם בלונדון, שנאמר: "אל ישוב דך נכלם" ו"דך" הרי בנימטריא "24 תמוז". היום הרת עולם! ונעלם... וכשאף הופיעו העתונים, ונדע כי כל העכוב בא מפני סעיה י"ד ע"א המקומות הקדושים, ר"ן היהודי ובא אלי בלא-נשמה ממש אל המערכת, פורש לפני כשמלה את גליון "דאר-היום" מראה באצבע ואומר: הרי זה מן השמים, ויש ע"ז פסוק מפורש בתפלותינו: "מפני ה' ד' שנשתלחה בפקד שך!"...

"ואולם יהודי צריך שיהא לו בטחון, הוסיף הדפלומטי-הפוסק שלי, כי הקב"ה צפה מראש והכין לנו מיד פסוק אחר למנדט: "והריקותי לכם ברכה עד בלי-דרי"...

ויפה אמר לי תמוז יהודי פקח אהר משפיה: "לעולם איני מצטער כשאין מוכינים אותי לחתונה, ואולם בדיעבד לאתר שבא אלי השמש במקלו להזמינני, א"א רוצה שיגרשוני מן החתונה"...

ולא ידע היהודי הזה כי בחתונה זו שהמחותנים והשושבינים הם בלפור וצ'רצ'ל אין חשש לגרושים. אדרבה, שניהם עמדו כמורשו, בבית-הלורדים ובחבר הלאומים, והשתדלו בכל כחם לסתם את פיות מקטרגינו ולמדו סניגוריא על רוטנברג ועל כל עם ישראל לקיים מה שנאמר: "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון", או כמו שאמר פעם ברדף צחוק הרב שמואל מוהליבר לאכרים בהיותו בא"י: ה' יתן לכם לחם

ו"הרבי" שלנו עושה את שלו: מיד לאהר חזירתו אל ה"חדר", הכנים בשבוע זה את כל תלמידיו ה"גמרא" שלי, וחזר עמם על כל דיני ממונות, ואגב למדו קצת "יד החזקה" של הרמב"ם על הלכות "לוה ומלוה" לתקוני א"י, ואולם משעה ש"הרבי" עזב את החדר יצאו הקונדסים לתרבות-דעה ופרקו מעליהם עול-תורה, ולא עוד אלא שהתריזו הפעם בפניו.

אהר מתלמידי הדר "מתוקן" בשכם קם ואמר כי הלכות "הלואה" בשביל א"י, זוהי בבחינת הלכה ואין מורים כן; ומדחצוף כלו האי יצא ה"רבי" מגדרו הפעם ואמר: גוזרני עליכם גזירת "רבי" שלא תורו הלכה בפני מורכם, ואם אין אתם מציייתים, הריני מוציא לכם פקודה!...

וגם הרבי משה קוימא להבדיל אינו טומן ידו בצלחת והוא משתדל בכל כחו לקעקע את הבירה שלנו בלונדון. מה עשה? הלך וערך "מזבטח" גדולת נגדנו אל ה"מגלש" של חבר-הלאומים ב"לונדרה" וקבץ חתימות עליה. ואולם, כנראה, לא הצליח להשיג את החתימות מהלורדים בלונדון כמו שהצליח תמיד להשיג מה"לורדים" הערבים שלנו בכפרים... ***

אמש בשכתי בתיאטרון ובראותי על במת השלח את "שולמית" ו"שלמה" מתל-אביב, נזכרתי בסוף לפני צאתנו בתקון השוב שהכניסו עכשיו הרבנים

חופה וקדושים: הרבנים האלה בקשו ומצאו עלבון לאשה העומדת תחת לחופה בשעה שהחתן בא לקדש אותה, מברך עליה בקול רם, משבר זכויות, והיא עומדת כאלמת לא תפתח פיה, ולפיכך תקנו הרבנים ההפשיים שלנו שמיד אחר הפסוק של החתן: "הרי את" תענה הכלה: "אני לדודי ודודי לי", ואולם בשעת גט-פטוריה, עונק האשה; לבעלה לפני צאתו: "ברח דודי!"... ***

ובכן, מהר יהיה האות הזה! כחר עם קריאת שתי הפרשינות המחוברות "מטות ומסעי" — "ויסעו ממכה ויחנו בתחת" — יחתמו יחד שני המנדטים לארץ ישראל וסוריה. מהר אולי אחר ה"קוגיל" או אחר הנעילה נוכל לומר בלנו: גמר חתימה טובה!

זאולם מנהג כל יהודי כשר וטוב לתקע יחד מיד אחר הנעילה לבנין הסוכה, רמז אולי לגשת מיד לבנין הגדול שלנו... ויש מהר לאהר זמן... ולע"ע שופכים זפת ברחובות ירושלם והענין, כמע שאומרים קצת מזופת... ***

זה עכשיו בגמרי לכתב את שעורי נכנס אלי בחפזון היהודי ממחשבי-הקצין שלי — מהר, הוא אומר, ב"ט ה יחתם המנדט, כי שבת-קדש בנימטריא: נחתמו כל המנדטים. "הלואי הלואי ויהיה כן!"